

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF AMERICA

ARCHEPISCOPAL ENCYCLICAL

Prot. No. 24/2023

Archebiscopal Encyclical on the 2023 Archebiscopal Encyclical on the Feast of the Three Hierarchs and the Day of Greek Letters

January 30, 2023

Unto the Most Reverend and Right Reverend Hierarchs, Pious Priests and Deacons, the Monks and Nuns, Presidents and Members of Parish Councils, Honorable Archons of the Ecumenical Patriarchate, Members of Leadership 100, the Day and Afternoon Schools, Philoptochos Societies, the Youth, Greek Orthodox Organizations, and the entirety of the Christ-named Plenitude of the Holy Archdiocese of America:

Those who partake of our Paideia are called Greeks.

Beloved Brethren in Christ,

The Feast of the Three Holy Hierarchs: Basil the Great, John Chrysostom and Gregory the Theologian, is also an anniversary to celebrate the learning, culture and language of Greece — what we call “Greek Letters.” The inscription cited above is adapted from the Panegyricus of the renowned rhetorician, Isocrates (436-338 BCE).

This elegant expression, which graces the frieze of the façade on the Gennadius Library in Athens, could have been spoken by any of the Three Hierarchs; for they understood Paideia as an all-encompassing summation of education, expression and civilization. But the Hierarchs would have gone one step further. They could have also easily said: “Those who partake of our Faith are called Christians.”

In both cases, the idea of participation in the milieu of Orthodox Christianity and Hellenism is what brings a person into that identity. It is what we mean by “baptism,” and why baptism by immersion is so important. To immerse oneself in the Gospel or in Paideia is to become suffused with their teachings and spirit. For those who call themselves, “Greek

Orthodox,” there is neither confusion of the traditions, nor is there a contradiction between the two. The Feast of the Three Holy Hierarchs is a testimony to the symphony that emerges when all the elements of each are manifested in harmony and concord.

Therefore, my beloved Greek Orthodox Christians, let us celebrate all the ways that these three Luminaries of our Paideia and Faith confirm the unity of our spiritual and historical paths. And let us partake of the riches of each, thus becoming ourselves, “partakers of the Divine Nature” (II Peter 1:4).

With paternal love in Christ Jesus,

† ELPIDOPHOROS
Archbishop of America

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. 24/2023

Αρχιεπισκοπική Έγκύκλιος για την έορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

30 Ἰανουαρίου 2023

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καὶ Διακόνους, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὶς Μοναχές, τοὺς Προέδρους καὶ τὰ Μέλη τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων, τοὺς Ἐντιμολογιωτάτους Ἄρχοντες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὰ μέλη τῆς Ἠγεσίας τῶν 100, τὰ Ἡμερήσια καὶ Ἀπογευματινὰ Σχολεῖα, τὶς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητες, τὴ Νεολαία, τὶς Ἑλληνορθόδοξες Ὄργανώσεις καὶ ὁλόκληρο τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

*«Μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδείσεως τῆς ἡμετέρας μετέχοντας»
(Ἰσοκράτους, Λόγος Πανηγυρικός 4:50).*

Προσφιλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές ἐν Χριστῷ,

Ἡ έορτή τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, δηλαδή Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, εἶναι καὶ ἡ ἐτήσια έορτή τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, τῆς γλώσσας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Τὸ ρητὸ ποὺ διαβάσαμε στὴν ἀρχὴ τῆς έγκυκλίου εἶναι παρμένο ἀπὸ τὸν τέταρτο πανηγυρικὸ λόγο τοῦ φημισμένου ρήτορα Ἰσοκράτη (436-338 π.Χ.) καὶ βρίσκεται χαραγμένο στὴν προμετωπίδα τῆς εἰσόδου τῆς Γενναδίου Βιβλιοθήκης στὴν Ἀθήνα. Θὰ μπορούσε νὰ εἶχε εἰπωθεῖ ἀπὸ τὸ στόμα τῶν τριῶν ἱεραρχῶν, καθὼς γιὰ αὐτοὺς ἡ παιδεία κατανοεῖται ὡς ἡ ἀνακεφαλαίωση τῆς ἐκπαίδευσης, τῆς γλώσσας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Βέβαια, οἱ τρεῖς ἱεράρχες θὰ προχωροῦσαν ἀκόμη περισσότερο καθὼς εὐκολα θὰ

μποροῦσαν νὰ ποῦν, «μᾶλλον χριστιανοὶ καλεῖσθαι τοὺς τῆς πίστεως τῆς ἡμετέρας μετέχοντας».

Σὲ κάθε περίπτωση, ἡ μετοχὴ στὴν ἐμπειρία τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας καὶ στὸν ἑλληνισμό εἶναι τελικὰ αὐτὴ ποὺ καθορίζει τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου ὡς χριστιανοῦ καὶ ὡς Ἕλληνα. Αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἔννοια ἔχει τὸ βάπτισμα ὡς ἐμβύθιση στὸ νερό καὶ γιὰ αὐτὸ εἶναι τόσο σημαντικό. Ἡ ἐμβύθιση στὸ εὐαγγέλιο καὶ στὴν παιδεία σημαίνει τὴν πνευματικὴ καὶ γνωσιολογικὴ πληρότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ἐμεῖς ποὺ θέλουμε νὰ ὀνομαζόμαστε «ὀρθόδοξοι χριστιανοί» γνωρίζουμε ὅτι στὴν παράδοσή μας ποτὲ δὲν ὑπῆρξε ἀντίθεση μεταξὺ τῆς παιδείας καὶ τῆς πίστεως. Ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῶν τριῶν ἱεραρχῶν εἶναι τρανὴ ἀπόδειξη τῆς ἀρμονίας ποὺ ἐπέρχεται στὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας ὅταν ἀναπτύσσονται ἡ παιδεία καὶ ἡ πίστη παράλληλα.

Ἐπομένως ἀγαπητοί μου ὀρθόδοξοι χριστιανοί, ἂς ἑορτάσουμε τὴ σημερινὴ ἑορτὴ βαδίζοντας στοὺς δρόμους ποὺ μᾶς ἔδειξαν οἱ τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες τῆς παιδείας καὶ τῆς πίστεως, ἐπιβεβαιώνοντας ἔτσι τὴν πνευματικὴ καὶ ἱστορικὴ συνέχεια τῆς ἐκκλησίας μας. Ἄς γίνουμε, λοιπόν, μέτοχοι τῶν ὑψηλῶν ἀγαθῶν τῆς παιδείας καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὡς «θείας κοινωνοὶ φύσεως» (Β΄ Πέτρου 1:4).

Μετὰ πατρικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης,

† ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος